

Vreme: 19.07.2026 18:19

Medij: politika.rs

Link: <https://www.politika.rs/sr/clanak/772076/odluka-zelenskog-da-smeni-fedorova-uzdrmla-saradnju-eu-i->

Autori: Predrag Vuković

Teme: Evropska komisija

Naslov: Odluka Zelenskog da smeni Fedorova uzdrmla saradnju EU i Ukrajine

3263

Smena ukrajinskog ministra odbrane otvorila pitanja o borbi protiv korupcije i budućnosti pomoći Kijevu. Politička kriza u Ukrajini, koju je predsednik Volodimir Zelenski izazvao smenom ministra odbrane Mihaila Fedorova, ne potresa samo Kijev već stvara zabrinutost i u Evropskoj uniji. Razlog za to je što je Fedorov smatran glavnim autorom ambiciozne strategije razvoja dronova, koju EU finansira milijardama evra i od koje Evropljani žele da imaju koristi za sopstvenu odbranu. Njegov odlazak znači gubitak važnog partnera za Brisel, piše Berliner cajtung. Problem za pristupne pregovore Smena Fedorova utiče i na pristupne pregovore Ukrajine sa EU. Do sada su razgovori bili usmereni na osnovne oblasti poput demokratije, vladavine prava i borbe protiv korupcije, gde već postoje brojne nedoumice zbog ranijih korupcionaških afera. EU je nedavno započela i razgovore o spoljnoj politici i odbrani, a evropski zvaničnici želeli su da nastave saradnju sa ministrom odbrane Fedorovim i ministrom spoljnih poslova Andrijem Sibihom. Međutim, obojica su sada van vlade, a do imenovanja punopravnih naslednika mogli bi da prođu i meseci. Ukrajinski parlament je ubrzano potvrdio novog premijera Sergeja Koreckog, ali su dva ključna resora ostala upražnjena. Zelenski je predložio obaveštajca Jevgenija Hmaru za novog ministra odbrane, ali odluka Rade još nije doneta. Zbog toga su i pregovori sa EU privremeno usporeni. Fedorov je bio jedan od glavnih ljudi u ukrajinskoj strategiji dronova, koja se oslanja na iskustva iz rata sa Rusijom. Evropska unija želi da iskoristi ukrajinska iskustva u razvoju sopstvenih odbrambenih sposobnosti. Posebno nezadovoljstvo u Briselu izazvalo je to što je Fedorov smenjen ubrzo nakon što je predsednica Evropske komisije Ursula fon der Lajen tokom posete Kijevu najavila novi sporazum o dronovima. Fon der Lajen je tada rekla da je Ukrajina tokom više od četiri godine rata sa Rusijom stekla "jedinstveno" znanje o dronovima i sistemima za njihovu odbranu, ali na smenu Fedorova nije javno reagovala. Evropski komesar za odbranu Andris Kubitijus izjavio je da Zelenski duguje Evropljanima objašnjenje i da je neophodno što pre razjasniti budućnost evropske pomoći Ukrajini i programa dronova. EU je Ukrajini obećala kreditnu pomoć od 90 milijardi evra, od čega bi 60 milijardi trebalo da bude namenjeno oružju i odbrani. Fon der Lajen je tokom posete Kijevu najavila i jednu milijardu evra za dronove. Kritike zbog korupcije Smena Fedorova pokrenula je i pitanja o korupciji u ukrajinskom odbrambenom sektoru. Bivši ministar odbrane želeo je da se obračuna sa korupcijom i vezama u vojnoj industriji, a pojedini krugovi u Kijevu smatraju da je upravo to moglo da doprinese njegovoj smeni. U Briselu su se takođe pojavile sumnje. Evropski poslanik Fabio de Mazi iz stranke "Savez Sare Vagenkneht - Za razum i pravdu" ocenio je da smena Fedorova pokazuje borbu za vlast iza kulisa. "Dok je Fedorov kritikovao korupciju u vojsci i državnom aparatu, predsednica Evropske komisije zatvara oči pred tim problemima", rekao je De Mazi. On je dodao da "Fon der Lajen troši milijarde u Ukrajini, gde korupcija cveta", i da o tim pitanjima nije razgovarala sa Zelenskim, što je, kako tvrdi, priznala u odgovoru na njegov parlamentarni upit.

